GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 63. Vinerĭ, 20 Martie (1 Aprilie). 1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Aprilie 1887 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ** pe trilunulŭ Aprilie, Maiu și Iuniu, la care invitămŭ pe toțĭ onorațiĭ amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nostre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
pe trei lunĭ	3 fl.	pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șese „	6 „	„ șese „	20 „
„ unŭ anŭ	12 „	„ unŭ anŭ	40 „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ diarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou se binevoéscă a scrie adresa lămurită și a aréta și posta ultimă.

Brașovŭ, 19 Martie 1887.

Este o stare de profundă iritațiune nervósă, ce a cuprinsŭ mai alesŭ de unŭ timpŭ încóce organismulŭ împĕrăției nóstre dualistice. Nimenĭ nu mai este mulțămitŭ cu nimicŭ, nicĭ în Cisnicĭ în Translaitania.

Nemții austriacĭ nu mai găsescŭ plăcere la dualismŭ, pentru că nu mai potŭ esercita supremația peste popórele slave din partea de dincolo a monarchiei, ca mai înainte. Slavii, și în deosebĭ Cehii, n'au fostŭ nicĭodată amicĭ ai formei de statŭ dualistice și nicĭ că se vorŭ împrieteni vre-odată cu ea, mai alesŭ vĕdĕndŭ, că din causa cumĕtrilorŭ dualiștĭ ungurĭ nicĭ atâtŭ nu potŭ scóte la cale, ca sĕ se tipărescă textulŭ bancnotelorŭ și în limba cehică. De Românĭ etc. nicĭ că mai vorbimŭ. Ei au fostŭ chiar sacrificațĭ ideei de statŭ dualistice și, ca sĕ întrebuințămŭ espresiunea comitetului electoralŭ din Sibiiu, arŭ avé destulă causă de a fi „desgustațĭ“ de resultatele erei dualistice. Ungurii asemenea nu mai suntŭ mulțumițĭ cu dualismulŭ pentru că nu le mai póte aduce nicĭ unŭ folosŭ, după ce cei din Viena suntŭ hotărîțĭ a nu le mai face nicĭ o concesiune nouă și prin urmare nu mai suntŭ de locŭ prospecte de câștigŭ, de altă parte însĕ dualismulŭ îi încurcă pe Ungurĭ în desvoltarea și mersulŭ lorŭ spre totala emancipare, în politica și aspirațiunile lorŭ.

Nu mai consună, de pildă, cu aspirațiunile de față șovinistice ale Maghiarilorŭ ca sĕ li se céră fiilorŭ lorŭ sĕ depună esamenulŭ de oficerŭ în armata comună în limba germană, care, în scólele din Ungaria abia este admisă ca din grațiă.

Ministrulŭ honvedilorŭ br. Fejervary fiindŭ interpelatŭ în camera ungară, de ce nu face pașĭ ca sĕ se dea voiă tinerilorŭ maghiarĭ sĕ depună esamenulŭ de oficerĭ de reservă în limba maghiară, s'a folositŭ de-o asemĕnare cam stângace spre a dovedi, că într'o armată trebue sĕ fiă o limbă de înțelegere comună, căcĭ la din contră s'ar produce unŭ chaosŭ, o confusiune babilonică. Br. Fejervary a pusŭ adecă întrebarea: „Ce ar dice Francesii décă cineva ar pretinde ca oficerii lorŭ sĕ pună esamenŭ și în limba germană?“

Oposițiunalii ungurĭ lucră fórte logicŭ, când îlŭ atacă cu vehemență pe ministrulŭ honvedilorŭ pentru acéstă aserțiune. Căcĭ bine sĕ luămŭ aminte, cine suntŭ aceia, carĭ bucină dilnicŭ prin graiu și în scrisŭ, că în Ungaria nu recunoscŭ decâtŭ Ungurĭ și o limbă ungurescă și că acestŭ statŭ cu tóte aședămintele sale este esclusivŭ maghiarŭ, décă nu înșișĭ colegii d-lui br. Fejervary? Și décă locuitorii Ungariei suntŭ toțĭ Maghiarĭ, precum ai Franciei suntŭ Francesĭ, atuncĭ de ce li se impune o limbă străină?

Ințelegemŭ, că în Cislaitania limba armatei sĕ fiă cea germană, pentru că acolo suntŭ mai multe popóre recunoscute prin lege și de faptŭ, suntŭ Germanĭ, Cehĭ, Polonĭ, Slovenĭ, Italienĭ, Românĭ ș. a. dér în statulŭ ungarŭ, unde după asigurările celorŭ dela putere nu esistă decâtŭ unŭ poporŭ maghiarŭ și o limbă maghiară, unde, cum scrise fișpanulŭ dela Sighișóra într'unŭ album, numai acela póte fi patriotŭ, care e Maghiarŭ în tóte privințele, ce înțelesŭ mai are în armată sĕ se folosescă limba germană?

„Legea“, dice fóia kossuthistă din Clușiu, „recunósce statŭ maghiarŭ, armată maghiară, care este parte integrantă a armatei ces. și reg. și regimente maghiare. In ce limbă sĕ vorbescă dér statulŭ maghiarŭ, armata maghiară, regimentele maghiare, décă nu în limba maghiară? Dér br. Fejervary ne spune, că sĕ vorbéscă nemțesce!“

Cine ar puté sĕ susțină cu dreptŭ cuvêntŭ, cŏ deducțiunile de mai susŭ nu suntŭ logice? Este logica faptelorŭ petrecute în cele două decenii dela înființarea dualismului încóce, care vorbesce din rĕndurile de mai susŭ.

Și cei ce au lăsatŭ sĕ ajungă lucrurile acolo, ca tóte sĕ fiă maghiare în acestŭ statŭ, trebue sĕ supórte acuma și consecințele. Ĕr câtŭ pentru viitorŭ védă cum vorŭ scăpa de încurcătura în care s'au băgatŭ!

Căcĭ și fără de esplicările, ce le-a datŭ în ședința de Lunĭ a camerei Seniorilorŭ din Viena contele Leo Thun, cumcă de când s'a întrodusŭ titulatura „Austro-Ungaria,“ se pierde totŭ mai multŭ consciința poporului pentru „împĕrăția austriacă“ și Ungaria se desparte totŭ mai multŭ de țĕrile celelalte aspirândŭ la uniunea personală, este adĭ clarŭ pentru orĭși ce omŭ cu pĕtrundere, că dualismulŭ în forma lui de astădĭ nu se va puté susținé pentru durată și că resultatulŭ finalŭ va fi séu o separare totală a regatului ungarŭ de țĕrile cislaitane, séu constituirea unui imperiu mare federativŭ.

Din afară.

Demersulŭ ce l'a făcutŭ *Pórta* de curêndŭ pe lângă cabinetulŭ din St. Petersburg în privința afacerilorŭ din Bulgaria a avutŭ unŭ nesuccesŭ complectŭ. D. de *Giers* a rĕspunsŭ la tóte cestiunile lui Șakir-pașa mănținêndu-se pe terenulŭ anteriorŭ și evitândŭ de a se pronunța asupra vre-unei din aceste cestiunĭ. In rĕspunsulŭ sĕu, ministrulŭ Țarului a spusŭ, că *Rusia persistă a nu voi sĕ între în raporturĭ cu guvernanții actualĭ bulgarĭ;* că consimțĕmentulŭ Rusiei, în ceea ce privesce schimbarea complectă a acestorŭ guvernanțĭ, e subordonatŭ alegerei succesorilorŭ lorŭ, pentru că partidulŭ care domnesce acum în Bulgaria, cuprinde elemente și mai rele decâtŭ guvernanții actualĭ; că Rusia nu voesce sĕ ia nici o inițiativă pentru desemnarea a 2 candidațĭ ce s'ar presenta împreună cu prințulŭ de Mingrelia pentru că vrea sĕ evite nisce supĕrărĭ, ca acelea ce le-a încercatŭ cu ocasiunea acestei din urmă candidaturĭ. In fine, d. de Giers a adausŭ că Pórta nevoindŭ și Rusia neputendu ocupa Bulgaria, sfătuesce pe Turcia sĕ caute mijloculŭ de a impune voințele ei Bulgarilorŭ. Opiniunea care predomină în acestŭ momentŭ în cercurile politice rusescĭ este că Regența bulgară se va slăbi cu totulŭ și că Rusia așteptă acestŭ momentŭ spre a eși din reserva sa.

Ministru-președinte bulgarŭ *Radoslavov* continuă călĕtoria sa prin *Bulgaria*, întêmpinândŭ pretutindenea manifestațiunĭ simpatice pentru regență. De altă parte, ministrulŭ de justiția *Stoilov* a plecatŭ la Viena fiindŭ însărcinatŭ, cum sĕ dice, cu o misiune și anume ca, în vederea apropiatei deschiderĭ a Sobraniei, sĕ caute a se asigura de candidatulŭ la tronulŭ bulgarŭ și că, afară de Viena, va visita și alte capitale europene. In casŭ când prințulŭ Alexandru ar refusa a se reîntórce în Bulgaria, Stoilov va căuta sĕ-șĭ asigure candidatura prințului de Coburg. Guvernulŭ e decisŭ, ca în cursŭ de patru sĕptĕmânĭ sĕ resolve cestiunea într'unŭ felŭ séu altulŭ.

*

După cum comunică fóiă oficială a guvernului din *Petersburg*, la adresa de supunere ce i-a adresat'o *universitatea* în urma atentatului, Țarulŭ a mulțămitŭ esprimându-șĭ speranța, că en va dovedi supunerea sa prin fapte și nu numai pe hârtiă și se va sili sĕ ștérgă greua impresiune ce a produs'o asupra tuturora participarea studențilorŭ la criminalulŭ planŭ. Impĕratulŭ încheiă cu cuvintele: Dumnedeu sĕ binecuvinteze universitatea spre binele tuturora!

Ajutorarea membrilorŭ pressei în Francia.

Din Parisŭ se scrie dela 8 (20) Martie: „*Societatea generală, Creditulŭ industrialŭ și comercialŭ și Creditulŭ Lyonezŭ* au deschisŭ Marțĭ în 17 (29) c. liste de subscripțiĭ pentru unŭ împrumutŭ de 10 milióne francĭ în favorea *membrilorŭ pressei.* Acéstă afacere, fără esemplu până acum în Francia, semĕnă cu împrumuturile pentru Crucea Roșie, ce s'au încheiatŭ succesivŭ în Austria, Ungaria și Italia. Rĕniții în acestŭ casŭ suntŭ acei numeroșĭ invalidĭ ai pressei, carĭ n'au fostŭ în stare a-șĭ agonisi și economisi atâta, încâtŭ sĕ-șĭ asigure pânea de tóte dilele pentru timpŭ de bólă, de lipsă și de bĕtrânețe.

Ceea ce în Francia se numesce *pressă*, este o lume de diariștĭ și pseudo-diariștĭ, unŭ imensŭ *Pêle-mêle* de talente și de naufragiațĭ din tóte carierele. Miseria între aceștĭ ómenĭ este cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ maioritatea trăește fără grijă de adĭ pe mâne; la omŭ de importanță, vine 20 de mediocritățĭ séu nule. Erau sĕ se aranjeze mai de multe orĭ lotării spre a se fonda case de ajutorŭ pentru pressă; nicĭ una n'a reușitŭ. In fine guvernulŭ, care e fórte democratŭ și vrea sĕ-șĭ asigure pressa, s'a hotărîtŭ sĕ contopéscă într'una tóte lotăriile din trecutŭ, dér cu condițiunĭ, ce suntŭ de natură sĕ asigure succesulŭ.

In urma intervențiunii ministrului de interne, Creditulŭ fonciarŭ a luatŭ asupră-șĭ aducerea la îndeplinire a operațiunii și spre acestŭ scopŭ s'a pusŭ în legătură cu institutele mai susŭ numite, care vorŭ deschide subscrierile și au garantatŭ unŭ deplinŭ succesŭ. Emisiunea cuprinde 500.000 bonurĭ de câte 20 francĭ plătibile în 75 anĭ, parte prin câștigurĭ, parte prin alte premii. Cele 24,500 câștigurĭ ce suntŭ împărțite pe 75 anĭ și variază între 100 și 100,000 francĭ, represintă o sumă totală de 5,250,000 fr.“

SCIRILE DILEI.

Ni se scrie din protopopiatulŭ 7. *Sarvadului*: „Vĕ împărtășescŭ o scire durerósă privitoru la comunitatea bisericească gr. cat. din *Cehalulŭ românescŭ.* In nóptea de 20 Martie isbucuindŭ unŭ incendiu chiar din biserică, carea era de lemnŭ, s'a prefăcutŭ în cenușă tóta biserica cu tóte cele din lăuntru și cu clopote cu totŭ, carĭ tóte s'au estimatŭ în 2764 fl. Pre lângă aceea fiindŭ fórte aprope casa parochială, abia 8 pașĭ depărtată de biserică, a arsŭ și coperișulŭ casei parochiale cu tóte câte se aflau în podŭ suferindŭ preotulŭ Georgiu Modi o daună în clise (slănină.) lardurĭ bucate, (cucuruzŭ ovĕs) cânepă și altele de preste 250 fl. Nĕcazurĭ preste nĕcazurĭ cadŭ preste acea comună. Moșiile locuitorilorŭ de acolo se vêndŭ cu toba pentru dare și acele ajungŭ în mânile jidanilorŭ. Commassarea hotarului este în curgere, și pentru aceea spesele trebue sĕ ésă în decursŭ de 4 anĭ după olaltă. Étă vine și altŭ desastru peste ei cu incendiulŭ din 20 Martie. Biserica a fostŭ asigurată cu 300 fl., ér casa parochială în 150 fl. la banca „Transilvania.“ — Ar fi bine ca asigurările sĕ se facă cu sume mai mari, după valorea obiectelorŭ.

—x—

Metropolitulŭ și Arhiepiscopulŭ *Mironŭ Romanulŭ*, care fusese în Pesta pe timpulŭ șederii Maiestății Sale acolo, s'a întorsŭ în Sibiiu.

—x—

Foia „patriotică“ ‚Budapesti Hirlap‘ Nr. 76 publicase cu mare alaiu s irea, că în *Toplița* „unŭ june valahŭ a omorîŭ pe mumă-sa“. Acum vine acelaşĭ d arŭ, Nr. 84, şi desminte scirea, ḑicêndŭ că fiulŭ ucigaşŭ n'a fostŭ valahŭ, ci unŭ *Secuiu* pribegitŭ nu de multŭ prin comună, cunoscutŭ ca omŭ depravatŭ'.

—x—

Mare scandalŭ sa întêmplatŭ între ›patrioţii“ „civilisatorĭ‹ din *Kun-St-Miclăuşŭ*. Intr'o şedinţă a senatului scolasticŭ de acolo s'au amestecatŭ în discuţiă şi unele persóne, despre carĭ se ḑice, că n'ar fi fostŭ îndreptăţite la acésta. Preotulŭ plebanŭ Balagh János, ca preşedinte alŭ senatului scolasticŭ, se provocă la gendarmĭ şi cu ajutorulŭ acestora scóse din sala de şedinţe pe cei nechiămaţĭ, scrie foia oposiţională din Cluşiu.

—x—

Adunarea comitatului *Braşovŭ* a primitŭ erĭ ofertulŭ contelui Nemes pentru construirea proiectatei *căi ferate* dela *Braşovŭ la Sepsi-St. Georgĭ* şi dela *Braşovŭ la Zernescĭ*, delegândŭ şi o comisiune pentru încheiarea contractului.

—x—

›Deutsche Zeitung“ raporteză despre unŭ *nou scandalŭ poliţienescŭ în Pesta.* Printr'o intêmplare s'a descoperitŭ, că unŭ şirŭ intregŭ de funcţionarĭ dela căpitănia poliţienescă a cercului Iosefstadt se mituiau de partide. Pornindu-se cercetare, s'au găsitŭ intr'o cutiă ascunsă 40 de tencurĭ de acte dispărute de multŭ, şi câteva sute de tencurĭ ce nu se găsescŭ. Mai departe s'au. găsitŭ protocole, din care se rupseră foi spre a se face muşama neregularităţile şi se lipiseră altele nouĕ. Foile din Pesta inregistreză numeróse casurĭ singuratice, în care se sistase cercetarea in contra delictelorŭ poliţienescĭ pentru unŭ bacşişŭ de bĕutŭ. Mai departe s'au defraudatŭ forte mulţĭ banĭ intraţĭ din amende, raportându-se simplu că partida condamnată nu e în stare a plăti şi că prin urmare s'a renunţatŭ la amendă. Lucrurile ajunseseră aşa de departe, incâtŭ o servitore, care făcuse fără resultatŭ arătare pentru o inşelătoriă comisă în paguba ei, a pututŭ ḑice în faţa unui comisarŭ civilŭ: „Şi tu eştĭ unŭ ticălosŭ ca toţĭ ceilalţĭ“, fără sĕ i se 'ntêmple ceva. Foile pestane işĭ dau cu socotela, că probabilŭ astfelŭ de lucrurĭ se petrecŭ şi la celelalte căpitănii cercuale şi facŭ nisce observărĭ nicĭdecum măgulitore pentru căpitanulŭ supremŭ Torok, care de trei anĭ şi jumĕtate n'a făcutŭ nicĭ o inspecţiune la căpităniile cercuale.

—x—

Fişpanŭ alŭ comitatului *Turda-Arieşŭ* s'a numitŭ contele Geza Bethlen, care şĭ-a şi ocupatŭ postulŭ.

—x—

Inginerulŭ r. A. *Pahalla* din *Cluşiu*, care are sĕ işĭ dea părerea asupra ofertelorŭ pentru restabilirea edificielorŭ erariale din Cluşiu, întorcêndu se la 27 Martie n. acasă, găsì într'unŭ plicŭ adresatŭ lui o hârtiă de 100 fl., ce i o adusese în absenţă'i unŭ espresŭ Dér fiindŭ că d-lŭ Pahalla n'a aşteptatŭ dela nimenea 100 fl., predete banii la redacţiunea lui ‚Kolozsvar‘ cu destinaţiunea pentru Kulturegylet. — Unde dai şi unde crapă!

—x—

După cum comunică „Kat. Lapok“, la direcţiunea geniului în Pesta se lucreză deja de sĕptĕmânĭ la nouĕle planurĭ de *fortificare a Budapestei.* O comisiune sub conducerea şefului statului majorŭ generalŭ alŭ comandei de corpŭ se ocupă de o lună cu stabilirea punctelorŭ din prejurulŭ Budapestei, potrivite pentru fortificare.

—x—

Cavalerii de industriă rĕsarŭ ca ciupercile în *Cluşiu.* O calfă de croitorŭ a sedusŭ pe mai mulţĭ ómenĭ sĕ'i dea haine pentru reparaţiă, dér găsì cu cale sĕ le amaneteze. Acum şede la rĕcóre.

Institutulu „Albina.“

Sibiiu, 29 Martie 1887.

Astădĭ s'a ţinutŭ a XIV *adunare generală ordinară* a institutului de creditŭ şi de economii ›*Albina*‹ din Sibiiu în presenţa a 29 membri, carĭ au representatŭ 464 acţiuni şi 186 voturĭ.

S'au cetitŭ raportulŭ direcţiunei, bilanţulŭ anului 1886 şi raportulŭ comitetului de supraveghiere. Din acestea estragemŭ următórele:

Crisa generală economică şi rĕsboiulŭ vamalŭ cu România au produsŭ o situaţiune regretabilă, care a avutŭ influinţa sa naturală şi asupra afacerilorŭ institutului, deórece acestea se estindŭ peste întregŭ teritorulŭ celŭ mai da aprópe atinsŭ, ocupândŭ loculŭ prim Braşovulŭ, unde institutulŭ işĭ are filiala sa.

Din causa abundanţei de numerarŭ, cu care a luptatŭ institutulŭ, pentru a paralisa încâtva perderea la interesele depunerilorŭ ce au crescutŭ în urma încrederii publicului, s'au înlocatŭ sume considerabile în hârtii de valóre, care deşi sigure au avutŭ la finele anului cursŭ mai micŭ decât la cumpĕrare; ér o parte a numĕrarului s'a elocatŭ la alte institute de banĭ. Debitorilorŭ li s'a acordatŭ la achitarea intereselorŭ şi anuităţilorŭ mai multe respirii decâtŭ de regulă. Cu tóte astea institutulŭ a progresatŭ şi s'au introdusŭ reforme în favórea publicului. S'a sistatŭ emiterea scrisurilorŭ fonciare 6% înlocuindu-le cu de 50%, aşa că dela 1 Ianuariu c. institutulŭ acordă împrumuturĭ hipotecare cu 1% interese mai eftinŭ.

Spre a scăpa pe ţĕranĭ de cămătarĭ, li-se acordă împrumuturĭ pe hipotecă până la suma de 100 fl., ceea ce pentru institutŭ nu aduce mai nicĭ unŭ folosŭ. Der spre a salva pe agronomĭ de proletariatŭ — căcĭ pentru ei cu deosebire este întemeiatŭ institutulŭ — se aduce acestŭ sacrificiu. Pentru împrumuturile dela 10,000 fl. în susŭ s'au adausŭ la timpulŭ de amortisare 10 anĭ, aşa că se póte alege între periode de amortisare de 10, 20 seu 30 anĭ. S'a introdusŭ ramulŭ de împrumuturĭ cambiale cu acoperire hipotecară, aşa că ramulŭ creditelorŭ fixe s'a sistatŭ.

Se dă espresiune durerei adunărei generale pentru rĕposarea lui Constantinŭ Popasu şi George Mocsony de Foen.

La finele anului 1886 făceau *depunerile* 2 089.131 fl. 35 cr. *Escomptulŭ de cambii* 1.340.037 fl. 38 cr. *Creditulŭ hipotecarŭ* 1.039,997 fl. 77 cr.; acéstă sumă e asigurată prin hipotece representândŭ unŭ arealŭ de 58,622 jugĕre, 1078 orgii[ ] în valore de 4.457.861 fl fiindŭ cuprinse aci şi edificiile *Scrisurĭ fonciare* 6% 970 200 fl. *Credite fixe* 117 406 fl. 50 cr. *Imprumuturĭ pe efecte* 77,123 fl. 80 cr. *Credite de contŭ curentŭ* 99,765 fl. 75 cr. *Imprumuturĭ pe producte* 16,179 fl. 52 cr. *Monetă* 3,581 fl. 84 cr.

După cetirea acestora, adunarea generală dândŭ Direcţiunei pentru anulŭ de gestiune 1886 absolutorŭ, la propunerea d-lui protosincelŭ Nicanorŭ Frateşŭ noteză cu unanimitate atâtŭ Direcţiunei câtŭ şi corpului oficialilorŭ Institutului mulţămită protocolară.

Profitulŭ curatŭ alŭ anului 1886 de 45,710 fl. 16 cr. (la care filială din Braşovŭ a contribuitŭ cu 4295 fl, 11 cr.) se decide a se împărţi în modulŭ următorŭ: 1) dividendă după capitalulŭ socialŭ 15,000 fl. 2) a) la fondulŭ de reservă 4606 fl. 50 cr. b) tantiemă pentru membrii direcţiunei 3.071 fl. c) tantiemă pentru directorulŭ esecutivŭ 614 fl. 20 cr. d) tantiemă pentru dirigentulŭ filialei din Braşovŭ 307 fl. 10 cr. e) tantiemă pentru oficialii institutului plus remuneraţiune 1250 fl. f) pentru scopurĭ de binefacere 1228 fl. 40 cr. 3) g) supradividendă acţionarilorŭ 15,000 fl. h) amortisare din casa institutului 2000 fl. şi i la fondulŭ de pensiunĭ alŭ funcţionarilorŭ institutului 2632 fl. 96 cr. Pe basa acestei distribuţiunĭ dividenda anului 1886 se ficséză cu 10% adecă 10 fl. de acţiune.

Suma de fl. 1228 40 cr. destinată pentru scopurĭ de binefacere s'a decisŭ a se împărţi în modulŭ următorŭ: 1. Asociaţiunei transilvane pentru şcóla civilă de fete fl. 600 2. Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu pentru şcóla elementară română de fete fl. 200. 3. Reuniunei române de cântărĭ din Sibiiu fl. 100. 4. Infiinţândei reuniunĭ române de agricultură din comitatulŭ Sibiiului fl. 100. 5. Reuniunei pentru înfrumseţarea oraşului Sibiiu fl. 25. 6. Reuniunei pompierilorŭ din Sibiiu fl. 25. 7. Reuniunei române de cântărĭ şi de gimnastică din Braşovŭ fl. 100. 8. Fondului studenţilorŭ miserĭ în Blaşiu. fl. 53 40 cr.

Procedându-se la alegerea membrilorŭ de Direcţiune se realegŭ d. d. Iosifŭ Sterca Şiuluţiu din Sibiiu şi George Popŭ din Băsescĭ, eră în loculŭ membrului rĕposatŭ Constantinŭ Popasu, domnulŭ Ioanŭ G. Ioanŭ din Braşovŭ.

Impĕratulŭ Germaniei.

Diarulŭ parisianŭ „*Figaro*“ publică din incidentulŭ aniversărei a 90-a a ḑilei nascerei împĕratului Wilhelm următorulŭ interesantŭ articulŭ:

Pentru unŭ cronicarŭ, într'adevĕrŭ, Wilhelm I, regele Prusiei, împĕratulŭ Germaniei, este celŭ mai puţinŭ complicatŭ din personage. Are elŭ vre-o pasiune, vr'unŭ gustŭ rĕsăritŭ, vre-o mâniă? — Nu. Elŭ nu este nicĭ omŭ de litere, nicĭ făcĕtorŭ de vorbe frumóse istorice ca predecesorulŭ sĕu, nu este artistŭ, ca atâţĭ prinţişorĭ, sateliţii sĕi astădĭ; elŭ nu are trebuinţă de luxŭ; nu este nicĭ devotŭ, nicĭ liberŭ cugetătorŭ, nicĭ mâncăciosŭ, nicĭ beutorŭ: înainte de tóte, elŭ e militarŭ în totă puterea cuvêntului.

Printre atâta gloriă şi sguduire Wilhelm I. nu s'a abătutŭ dela calea cea bună burgesă din anii sĕi de adolescenţă şi de sĕrăciă. Éta-lŭ ajunsŭ, fără vre-o altă bólă decâtŭ bĕtrâneţele, la maiestatea a nouĕḑecĭ de ânĭ ai sĕi, plinŭ de credinţă, că Provedinţa mai are încă nevoiă de densulŭ, şi că este întru adevĕrŭ în Europa bunulŭ păstorŭ alŭ popórelorŭ, dătătorulŭ de pace.

Când eştĭ presentatŭ Maiestăţii sale, cea dântêiu a sa ochire este de a te mĕsura: — husarŭ? dragonŭ? pare că ar visa în modŭ machinalŭ acéstă ochire. Ai înainte-ţĭ unŭ cuirasierŭ falnicŭ, corectŭ închingatŭ într'o uniformă negră cu împodobirĭ roşii, nicĭ de felŭ desformatŭ de verstă.

Publiculŭ berlinezŭ crede bucurosŭ că împĕratulŭ nu se ţine aşa dreptŭ decâtŭ prin ajutorulŭ vre-unui corsetŭ-cuirasă, împĕratulŭ nu portă nimicŭ de felulŭ acesta; singura sa cuirasă este deprinderea aprópe seculară cu paradă şi cu disciplină. Faţa este tăbăcită şi sbârcită într'unŭ modŭ estra ordinarŭ, privirea este suferindă, dér gura zimbesce, şi cu unŭ gestŭ, nicĭ prea cavalerŭ, nicĭ prea bĕtrânescŭ, bĕtrânulŭ militarŭ rĕsucesce, vorbindŭ, vêrfurile mustăţilorŭ sale albe.

Impĕratulŭ nu vorbesce decâtŭ cu frase scurte, cu apăsare şi totdeodată cu acea bolboroselă pripită a militarilorŭ bĕtrânĭ, carĭ preferŭ mai bine strânsorile solide de mână decâtŭ discursurile frumóse. Hohenzollernii suntŭ cu deosebire darnicĭ de strînsorĭ de mână. Impĕratulŭ scie binişorŭ franţuzeşce, dér nicĭodată n'a avutŭ pretenţii intru acésta.

Elŭ scie mai bine englezeşce, consecinţă a şederei sale în Englitera, când cu evenimentele din 1848, şedere de care principele exilatŭ s'a folositŭ de asemenea

FOILETONU.

Cum scriu Ungurii istoria?

(Urmare.)

Óre acéstă procedură n'a trebuitŭ sĕ deştepte credinţa în soldaţĭ, atâtŭ ungurĭ, câtŭ şi valachĭ, că Horia prădeză fiindŭ însărcinatŭ de împĕratulŭ? Această procedură a soldaţilorŭ era cunoscută când a fostŭ Deva asediată. O ḑi după aceea învinseră Ungurii pe asediatorĭ şi esecutară 44 de prisonierĭ după procedura statară. Ce-i dreptŭ forma legală n'a fostŭ împlinită der cei fugăriţĭ spăriaţĭ recăpătau dreptulŭ lorŭ naturalŭ de a se apĕra pe sine înşişĭ, îndată ce vedeu, că guvernulŭ nu îi apĕră, seu nu voiesce sĕ-i apere. Óre colonii englezĭ atacaţĭ de bandele irlandeze seu farmerii atăcaţĭ de Indienĭ, au aşteptatŭ, până ce au venitŭ miliţia? Şi de sigurŭ revoluţia valachă n'a fostŭ cu nimicŭ mai umană şi mai îndreptăţită, ca cea de acolo.

Când au vĕḑutŭ revoltaţii, câtŭ de uşorŭ potŭ deveni stăpânĭ peste ţinuturĭ, n'au persecutatŭ numai pe Ungurĭ, ci năvăliră asupra proprietăţilorŭ Camerei şi nu cruţau nicĭ pe soldaţĭ.

Abrudulŭ şi Roşia montană fură în 7 Noemvre jefuite. Aci eşì la lumină caracterulŭ religiosŭ alŭ revoluţiunei. Ei publicau în gura mare, că ordinulŭ lui Dumneḑeu şi alŭ împĕratului e: ‚Că cine nu aparţine religiunei neunite, şi nu portă haine valache, sĕ fiă trasŭ în ţepă seu decapitatŭ.“ Şi cu tóte acestea loct. colonelŭ Schulz tractă în 21 Noemvre cu Horia ca cu o putere, ce portă rĕsboiu.

Décă împĕratulŭ n'a permisŭ ca nobilii sĕ se opună părerilorŭ sale, de altă parte nu era aplicatŭ nicĭ a suferì faptele brutale ale Valachilorŭ. Planulŭ sĕu ar fi fostŭ, sĕ pună capĕtŭ revoluţiunei câtŭ mai repede dér fără vĕrsare de sânge. Gr. Hadick a lucratŭ unŭ planŭ amĕrunţitŭ de rĕsboiu, după care Preiss, cu puterea militară pusă sub comanda lui putea nimicì revoluţiunea până în 13, celŭ multŭ 18, decă va fi încunosciinţatŭ de iruperea ei. Această singură hârtiă contestéză totŭ, ce ar acusa pe consiliulŭ de rĕsboiu séu pe împĕratulŭ de conivenţă. Se înţelege decĭ de sine, că vestile despre încingerea revoluţiunei, pe care guvernulŭ o privea încă în 14 ca o cestiune naţională şi religiosă, au produsŭ mare sfadă. Neresoluţiunea generalului a corĕspunsă totŭ atâtŭ de puţinŭ intenţiunilorŭ împĕratului ca şi pripita procedură a Ungurilorŭ din Deva. Preiss, asupra căruia în linia dintêiu cade vina că s'a vĕrsatŭ atâta sânge nevinovatŭ fu pensionatŭ în 20 Noemvre şi generalulŭ Fabris denumitŭ comandantŭ. Pe Devenii însĕ ii declară ca ómenĭ nepăsătorĭ şi impertinenţĭ, carĭ fără de a mai cerceta esecută la mórte. Şi cu tóte acestea numai cruţarea póte duce la scopŭ.

Cererĭ de graţiare şi pertractărĭ erau berechet. Loc.-colonelul Schulz provocă pe revoltaţĭ în două rêndurĭ, sĕ depună armele. Mediculŭ de ochĭ Molnár, totŭ unŭ Valachŭ, a fostŭ trămisŭ cu acelaşĭ mandatŭ în lagĕrulŭ lorŭ. Episcopulŭ neunitŭ încă se întrepuse cu influinţa sa. Persecutaţii puteau afla cu siguranţă, că împĕratulŭ desaprobă procedura lorŭ. Ei au promisŭ totdeauna că se vorŭ supune şi Iosifŭ aştepta în totŭ momentulŭ vestea că s'a restabilitŭ pe deplinŭ liniştea.

Am ajunsŭ la punctulŭ acela, la care se clarifică cestiunea şi se dovedesce, că revoluţiunea n'a fostŭ numai unŭ rĕsboiu de sclavĭ provenitŭ din lealitatea exagerată cătră împĕratulŭ, ci a fostŭ îndreptată contra apĕsării Ungurilorŭ. Ei nu puteau aştepta mai multŭ decâtŭ amnestia şi îmbunătăţirea sorţii lorŭ. Tóte acestea li s'au promisŭ, dér Horia făcea pretensiunĭ mai marĭ. După aceea începe a procede ofensivŭ contra miliţiei, atuncĭ când se aştepta, sĕ se supună. La 29 Noemvre devenì stăpânŭ peste Ilia de lângă Murĕşŭ, loculŭ natalŭ alŭ lui Gavriilŭ Bethlen. Poporulŭ sĕu se luptă contra soldaţilorŭ împĕrăteştĭ. Atuncĭ i se dete titlulŭ de principe, ba chiar şi de rege alŭ Daciei, precum adeveresce documentulŭ contelui Ludovicŭ Kálnoky, comitele supremŭ alŭ comitatului Turda. Cluşiulŭ e apĕratŭ de ce-

pentru a studia puținū și a complecta, mai alesū pentru studiile istorice, instrucțiunea sa, care a fostū în vecĭ mai puținū decâtū strălucitore.

Impĕratulū n'a fostū niciodată unū literatū; sciința, ca și arta, ĭi este absolutū închisă; elū nu se interesézā nicĭ chiar de literatura germană. A cetitū numai unū singurū romanū francesū, „Ebreulū rĕtĕcitorū“, de Eugène Sue. Pe masa luĭ nu se află decât broșure relativū la armată, și, în tóte sĕptĕmânele, elū rĕsfoeşte imaginele din „Ilustrațiune“, din „Graphic“, din „London-News“. Nimenĭ n'a vĕdutū pe împĕratulū (precum nicĭ pe d. de Bismarck, Moltke și tótă generațiunea acesta de eroi) într'unū museu; și vera trecută, cu chiu cu vai, până în óra din urmă, abia au putută sĕ-lū ducă se deschidă esposițiunea Belelorū-arte din Berlinū, consacrândū centenarulū salónelorū berlinese.

Impĕratulū nu se duce niciodată la concertū; drama și comedia nu-lū intereseză nicidecum; opera este singura sa distracțiune, elū nu lipseşte de felū dela nicĭ unū baletū și, în serile de paradă, elū dă treĭ pătrare din sală oficerilorū din Berlinū și pune sĕ li se serve unū baletū năprasnicū.

*

Vocea împĕratuluĭ este o bună voce grósă militară, simpatică și seriósă, tăiată de intonațiunĭ încordate și leale, cu ceva fatalistū și misticū. Incă și astădĭ în ceremoniele oficiale, vocea bĕtranuluĭ suveranū rĕsună mai bine decâtū a fiuluĭ sĕu, care este cam ascuțită și inecată.

Mistică și fatalistă, am dișū despre acéstă voce. Și, audind'o cineva are aprópe destăinuirea acestuĭ caracterū întregū și a acesteĭ viețĭ întregĭ. Inchipuiască'şĭ cinevă unū principe crescutū în viscolulū invasiunilorū luĭ Napoleonū I., care s'a făcutū mare într'o curte sĕracă, ajungendū la tronū la șesedecĭ de anĭ și atuncĭ, împinsū printr'unū instinctū neînvinsū de slăbiciune de a se agăța, în fața și în contra tuturorū, de unū ministru paradoxalū, neastêmpĕratū, îngrozitorū, care ĭi cade ca unū aerolitū și alū căruĭ caracterū este tocmai opusū cu alū sĕu, aruncându-se în fie-care seră în genunchĭ ca sĕ ceară sfatū dela D dieu, blăstĕmândū „pe acestū tiranū, pe acestū despotū,“ care ilū împinge la rĕsboiulū „fratricidū« dela 1866, care face ca sĕ nu-lū mai salute supușiĭ sĕĭ pe stradă, care ilū împinge mai alesū la estremitatea cea mai simțibilă, ce póte fi la inima sa înbuibată de legitimitate: desposesiunea Hanovreĭ, a Saxonieĭ, Wurtembergului, a Meklemburgului, etc., și pururea cedândū, și în fine adusū, prin o seriă de triumfurĭ neaudite, a rĕsbuna pe mama sa de impertinentele luĭ Napoleonū I. a merge la Versailles sĕ reardice titlulū cădutū de împĕratū alū Germanieĭ, a fi în fine patriarchulū europeanū, pe care ilū cântă adĭ liricii presseĭ nemțescĭ.

Prin grația lui D-deu — acestă formulă este în gura luĭ Wilhelm I., mai multū decâtū o formulă tradițională a tronuluĭ, și ne aducemū aminte cum elū binecuvênteză provedința în capulū buletinelorū sale de resboiū. Wilhelm *Victoriosulŭ* este negreșitu dintre toțĭ Nemții, și mai bine dintre toțĭ Prusiacii, acela, căruia aceste evenimente prodigióse au lăsatū mai puțină trufiă. Și nu numai înaintea Europei, seu înaintea publiculuĭ germanū, dér totū atâtū și înaintea familiarilorū sĕĭ din palatū, și în momentele cele mai puținū oficiale, suveranuluĭ ĭi place sĕ repeteze: »Că D-dieu a făcutū totū;' că nu a fostū elū decâtū unū instrumentū „umilū;' că D dieu l'a alesū pe densulū, omū de răbdare, de fidelitate și de disciplină, atuncĭ, când rĕndulū Prusieĭ și alū unitățiĭ germane au venitū, și pentru pacea Europei.«

*

Pacea Europei! Ea se odihneşce în portofoliulū roșu alū cuiva, care nu invócă de felū grația luĭ D dieu și nu se simte instrumentulū Provedințeĭ precum nicĭ alū suveranuluĭ sĕu. Acela a spusū într'o di devisa sa, și acéstă devisă este tocmai cea din urmă, pe care ș'o fi ales'o stăpânulū pe care era chematū a lū servi: »Bola cea mare din acestū seculū este frica de responsabilitățĭ“.

Cancelarulū nu se duce în tóte dilele la palatū. Când afacerile nu suntū seu nu *trebuescŭ* sĕ fiă importante, fiulu sĕu Herbert merge la împĕratulū. Contele Herbert îșĭ însușeșce deprinderile tatăluĭ sĕu, imitéză scrierea luĭ și se simte deja cu temeiu cancelarū viitorū.

Cancelarulū vine în totd'auna la împĕratulū în trăsură închisă; dealtminterea elū nu se arată nicĭ odată Berlinesilorū decâtū numai călare, în uniformă, în aleulū Dumbrăvei, și nu'lū vedi niciodată nicĭ la spectaculū nicĭ la serbările dela curte. Cancelarulū este încingatū în uniforma sa de cuirasierū galbenū: elū îșĭ lasă șapca în trăsură și îșĭ ia formidabila sa cască de metalū lustruitū. Elū intră, strabate vestibululū, cu capulū susū, ca stăpânū, ținĕndū sub brațū portofoliulū sĕu roșiu. Elū n'a mai avutū nevoiă sĕ 'șĭ facă unū capū, natura 'l-a servitū în modū monstruosū, și se înțelege că atuncĭ când cineva póte presenta la lume acea taliă de uriașū într'o uniformă așa de barbară, și nisce sprîncene albe așa de teribile, elū póte de asemenea sĕ 'șĭ permită și óre-carĭ ‚responsabilitățĭ.«

Câte odată, cancelarulū face anticameră, atuncĭ elū este curiosū de observatū. Elū are positivū aerulū unuĭ rătăcitū, elū scormonesce cu privirĭ nebune prin prejurū, se opresce deodată ca sĕ se scarpine pe obrazū precum, face la Reichstag când e sĕ vorbiască, se uită la tine fără sĕ te vedă, scl. — Cancelarulū intră în cabinetulū împĕratuluĭ: conferința începe. Aci totū ce se póte dice este că, deși cancelarulū este stăpânulū, elū se arată cătră suveranulū sĕu umilū la culme, pĕtrunsū de venerațiune și totū ca și în publicū, ilū numesce „stăpânulū meu« și se proclamă »bĕtrânulū sĕu servitorū.“ Nu póte fi cineva mai realistū. (Va urma)

Procesulū anarchiștilorū în Viena.

(Fine).

Acusatulū Kratochwill spune cum împreună cu Kaspari, Wawrunek, Koci, fabricau bombe, pumnale, umpleau sticle cu acidū sulfuricū, spre a incendia, pregăteau materiă esplosibilă. Scopulū incendielorū era sĕ înspăimânte pe marii capitalistĭ și sĕ schimbe starea lucrătorilorū. La incendiare aveu sĕ ia parte și acusații Hofermeier și Schwechla. Unii din acusațĭ dicū că au fostū împinșĭ la astfelū de acte prin amenințarea consoțilorū lorū. Acusatulū Hofermeier dice că cu incendiările căutau sĕ înduplece a li se ține în semă dorințele și pretențiunile. Idea d'a se da semnū de viață din partea anarchiștilorū a pornitū dela Koci. Acusatulū Kaspari dice, că decă n'a incendiatū și a îngropatū sticlele causa a fostū că la astfelū de fapte se cerū persóne decise și tăinuitore.

După ce s'au cetitū încă câteva note polițienesc despre acusațĭ, procurorulū îșĭ retrage acusarea contra luĭ Muller, ca unulū care n'a luatū parte nicĭ la desbaterĭ nicĭ le întreprinderile anarhiste ale celorlalțĭ acusațĭ. Președintele pronunță sentința că e achitatū și dispune sĕ fiă liberatū.

După acestea au urmatū pledoariele apĕrătorilorū, câte unulū pentru câte doi acusați

Lunĭ s'a pronunțatū sentința și anume: Kratochwill fu condamnatū la 20 anĭ, Schwechla, Hofermeier și Wawrunek la câte 15 anĭ, Kaspari la 16 anĭ, Bullacher la 12 anĭ, Stieber la 9 anĭ, Kopetzky la 8 anĭ, Schustaczek și Friedmann la câte 6 anĭ, Hospodsky la 5 anĭ, Zappoth la 1 anū, Rischawy la 6 lunĭ carceră grea, Kratochwill și la închisóre întunecosă în 3 Octomvre din fiecare anū. Kratochwill, Wawrunek și Kaspari pe lângă acésta suntū și espulsațĭ pentru toldéuna din Austria de josū. Buzek a fostū achitatū.

Acusații se adunară apoi la unū locū, îșĭ făcură unii altora observărĭ și vorbiră cu apĕrătorii. Kaspari salută publiculū. Cei mai mulțĭ condamnațĭ se arătară cu curagiu, unii dovediră unū indiferentismū demonstrativū. Soția luĭ Schwechla plângea amarū, văetându-se că ce sĕ încépă acum cu copii. Condamnații fură dușĭ apoi în închisóre.

Ultime scirĭ.

Viena, 29 Martie. — Regele și Regina României au sositū adĭ după amédĭ aci, fiindū cordialū salutațĭ de împĕratulū, care purta uniformă de mareșalū, decoratū cu „Steaua României.“ Maiestatea Sa sărută mâna reginei. După trecerea în revistă a companiei de onóre din regim. 24 de inf., în fruntea căreia sta comandantulū țĕrii și după primirea salutărilorū membrilorū ambasadei române, ale membrilorū românĭ ce se află în Viena la conferința vamală, precum și ale altorū somitățĭ ce au apărutū la gară, plecă împĕratulū cu regele într'o trăsură, regina cu soția ambasadorului Mavrogheni într'altū echipagiu la castelū.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 31 Martie. — Camera a votatū cu 290 contra 220 voturĭ tóte creditele suplimentare, și astfelū prin acésta s'a înlăturatū o crisă de cabinetū.

LONDRA, 31 Martie. — Biuroulū „Reuter“ află din Petersburgū, că erĭ s'a comisū în Gacina unū nou atentatū asupra Țarului. Țarulū n'a fostū rănitū. Nu suntū cunoscute amĕnuntele.

DIVERSE.

Legiunea străinilorū în Algeria. — Din Viena se comunică următórea întêmplare aventuriósă: Comisarulū rayonului polițienesc din Prater, ca era de serviciu ĭ se presentă în dilele acestea unū flăcău de 18 anĭ cu o legătură în mâna dréptă, care conținea haine militărescĭ francese, și ĭi comunică că este fără adăpostū, cu care ocasiune ĭi enerà o istoriă de totū straniă, alū cărei deplinū adevĕrū se dovedeşte prin documentele francese ce le avea flăcăulū cu numele Franciscū Husina, din Karolinenthal în Boemia. Husina istoriseșce, că ar fi călĕtoritū în anulū 1884 la Parisū, ca acolo prin ajutorulū unchiului sĕu, care era chelnerū într'unū hotelū, sĕ-șĭ capete unū locū. Când trecū la Besançon granița, fu opritū de unū gendarmū spre a se legitima, ceea ce și făcu. Cu tóte acestea cerū organulū poliției francese ca sĕ-lū urmede. Arestatulū se duse fără obiecțiunĭ până la unū biurou, unde subscrise unū procesū verbalū, din care nu pricepū nimicū, deórece nu scia franțuzesce. După aceea fu dusū fără voință la gară de unde plecà unū trenū la Marsilia. Acolo fu îmbarcatū Husina dimpreună cu mai mulțĭ soțĭ de aceeași sórtă, mai cu sémă Germanĭ (?) într'unū vaporū și transportațĭ pe țĕrmulū Africei. Acolo pricepū elū abia, că are sĕ servéscă în legiunea străinilorū. Până în Februariu 1885 rĕmase Husina în garnizonă în Algeria, apoi fu dusū pe o corabiă cu drapelū francesū în Tonchinū. Acolo luà parte la luptele Francesilorū contra Tonchinesilorū, până ce după neșce grele frigurĭ fu trimisū în spitalulū militarū din Saint Marguerite. In 9 Ianuariu alū acestui anū sosì Husina la Cannes și de aicĭ la Marsilia, unde desertà. Ajungêndū cu drumulū de fierū până la Nizza călĕtorì aventurierulū pe josū până la San-Remo, unde ĭi dădu consululū austro-ungarū Schneider mijlóce pentru reîntorcerea sa în patriă. In Viena nu-i succese a-șĭ căpĕta ocupațiune, și de aceea se vĕdu silitū a recurge la poliția pentru adăpostū.

Necrologū. Tinĕrulū de bună speranță *Vasiliu Vutca*, juristū, în etate de 25 anĭ, în urma unui morbū greu și îndelungatū, a rĕposatū Vinerĭ la 6 (18) Martie. Rĕmășițele pămêntescĭ s'au aședatū spre vecĭnica odihnă în cimiterulū comunū din Comițigū, Dumineca la 8 (20) Martie.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată!

Editorū: **Iacobū Mureșianu.**
Redactorū responsabilū **Dr. Aurel Mureșianu**

tățenii sĕi, în Sătmarū, Bihorū și Maramurĕșū domnesce spaima că se începe mișcarea. In ținuturile de lângă Șomeșū se ivescū emisarii luĭ Horia strigândū poporuluĭ sĕ se alieze cu elū, căcĭ decă nu ‚vai de sufletulū luĭ.“ O rĕscólă generală de țĕranĭ, la care aveau sĕ ia parte chiar și Sĕcuii, era posibilă. Se lățì vestea, că ei aștéptă ajutorū dela puterile esterne de confesiunea lorū. Și cățĭ haiducĭ nu se potū alia cu ei din Valachia. Nobilimea a vĕdutū, că numai prin o grabnică înarmare se póte mântuì. Cum a dișū ironicū împĕratulū, chiar și bărbații nu numai femeile, până și din Pojunū, se temeau. Lupta generală religiosă, națională și socială, pe care împĕratulū voia s'o împedece prin grațiare și trăgănare, părea că irupe.

Cine au fostū bărbații de carĭ tremura nobilimea ungurésca? Horia și consoții sĕĭ Cloșca și Crișanū au fostū nișce țĕranĭ ciobanĭ de pe treapta cea mai de josū de cultură. Horia — adecă Nicolau Ursu — a căpĕtatū acéstă polecră, fiindū că obicĭnuia a cânta când era în voia bună. Consilierii sĕĭ Cloșca și Crișanū celū setosū de sânge, puteu ceti și scrie totū atâtū de puținū ca și elū, așa încâtū a trebuitū sĕ-șĭ țină unū secretarū unguresсū*)! Se vorbea și de unulū cu numele Salis, unū ofițerū prusianū, că ar fi adevĕratulū capū alū revoluțiunei, însĕ presența luĭ nu e dovedită, și de altă parte totū cursulū rĕscóleĭ nu dă semne nicĭdecum de o stra-
Jancovicĭ in 27 Noemvre se pune încâtva pe partea lorū,
tegiă militară. Décă nu greșimū, pe capĭ ii ațîță la rĕscólă pericululū lorū personalū, căreia erau espușĭ ca cei ce aveu responsabilitatea pentru faptele poporuluĭ. Instinctulū ascunsū póte i-a făcutū și pe ei ca pe aderenții lorū sĕ spereze și sĕ creadă, că procedura lorū nu o privește împĕratulū ca crimă. Nenumĕrațĭ haiducĭ, desertorĭ și concediațĭ, carĭ luaseră parte la cele dintêiu fapte teroristice, săriră într'ajutorū. Hesitarea miliției ii întărì în speranțele lorū. Și când fură convinșĭ despre desaprobarea împĕratuluĭ, nu mai putură lăsa lucrulū baltă. Sângele vĕrsatū ii mâna înainte căcĭ grația oferită nu privea nicĭ pe capĭ, nicĭ pe desertorĭ. Aceștia trebuiau sĕ sfîrșescă ca revoltanțĭ, decă nu voiau sĕ sufere dréptа pedépsă pentru faptele lorū. De aceea sĕ împrăștià tótă grămada, îndată ce întreveniră resolutū soldații, și numai cățiva s'au retrasū în pădurĭ. Ceata luĭ Horia n'a fostū niciodată capabilă de luptă. Chiar când era terorea mai mare în 7 Noemvre, a scrisū vicecomitele din Bradū, că numai cățĭ-va au puscĭ, armătura lorū constă din bâte și furcoie. Scurta lorū stăpânire au avutū s'o mulțămescă numai surprinderii neașteptate și mulțimei lorū.

In fine întrevenì miliția cu energiă. Iosifū manifestă în totū decursulū luneĭ luĭ Noemvre órecare simpatiă cătră Valachĭ și încă în instrucțiunea dată contelui »căcĭ décă omenimea e prea maltratată, și arculū prea tare întinsū, de sigurū că se rupe.“

Acum însĕ numai amână lucrulū. Elū vede necesitatea de a se vĕrsa sânge și constată, că Schulz a stricatū totulū. Causa acesteĭ schimbărĭ constă într'aceea, că elū a recunoscutū, că revoluțiunea nu e îndreptată numai în contra domnilorū, ci în contra orĭ-căruĭ stăpânirĭ. Chiar și propunerea următóre a luĭ Hadick, pe care a făcut'o bĕtrânulū soldatū sub impresiunea rugării comitatuluĭ Huniădóra, trebue că încă a înfluințatū asupra împĕratuluĭ.

„Representanța, care mĭ-a trămis'o nobilimea din comitatulū Huniădoreĭ relativū la grozava procedură a Valachilorū revoltațĭ, la pericululū încă nedălăturatū ce amenință țéra și înaltele interese ale M. E., relativū la planulū întăritū cu jurămêntū alū acesteĭ *neînfrânate națiunĭ*, care nĭ s'a înmânatū cu posta de adĭ, ce-i dreptū în modū necuviinciosu, nu potū întârdia conformū curatelorū mele datorințe a-lū așterne în originalū și traducere M. E.“

(Va urma.)

*) Ce sĕ-i facĭ? Ungurulū și pe atuncĭ era »marele învĕțatū alū lumiĭ!« N. Tr.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 30 Martie st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	101 90
Rentă de hârtiă 5%	88 55
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 25
Bonurĭ rurale ungare	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 75
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.50
Renta de hârtiă austriacă	80.80
Renta de arg. austr.	81.50
Renta de aurŭ austr.	113 60
Losurile din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare	881.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.30
Act. băncei de creditŭ austr.	285.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.—
Napoleon-d'orĭ	10 09
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 65
Londra 10 Livres sterlinge	127.80

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 16 Martie st. v. 1887.

	Cump.	vênd
Renta română (5%).	91 —	91½
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	84—	84½
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	100—	101½
» „ „ (5%)	84½	85—
» » urban (7%)	96½	97¼
» » » (6%)	91 —	92—
» » » (5%)	81—	82—
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	18.¼	18.¾
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovu
din 31 Martie st. n. 1887

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.45	8.49
Argint românesc	8.40	8.45
Napoleon-d'orĭ	10 05	10 09
Lire turcescĭ	11.40	11.45
Imperialĭ	10.40	10.45
Galbenĭ	5 95	6.—
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	112.—	113.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Anunțŭ de esarendare.

Bunulŭ comasatŭ dela Bucerdea grânósă aprópe de Blașiu, cu stațiunea de cale ferată în Crăciunelŭ, care este proprietatea fondului Basilitanŭ din Blașiu, constătătorŭ din circa 500 jugĕre locŭ arătorŭ și grădinĭ, 260 jugĕre fênațĕ, împreună cu dreptulŭ regalŭ de cârciumăritŭ, se dă în arêndă pe calea licitațiunei publice, pe periodulŭ de 6 (șese) anĭ, începêndŭ din 1-ma Ianuarie 1888 până la 1-ma Ianuarie 1894.

Licitațiunea se va ține în **21 Aprilie a. c. st. n. la 2 óre p. m.** în cancelaria advocaturei archidiecesane. — Doritorii de a licita au a depune unŭ vadiu de 10% dela suma de esclamare de 6000 fl. v. a.

Până la începerea licitațiunei se primescŭ și oferte sigilate provĕdute cu vadiulŭ de 10% întru atâta, încâtŭ în acelea se va oferi o sumă fixă, și oferentele va declara că cunósce condițiunile de licitațiune și le primesce. Condițiunile de licitațiune se potŭ vedé în cancelaria subscrisului.

Blașiu, în 26 Martie 1887.

Ludovicŭ Csato.
advocatŭ archidiecesan.

3—3

Tarifa anunțurilorŭ și insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6
Pentru insertiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea diarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Mersulŭ trenurilorŭ
Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.1	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copșa micĕ	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.5[illegible]	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6 03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.0[illegible]
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5[illegible]
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.24
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.05
Szolnok	11.06	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5.40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.33	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12 54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4 36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2 48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3[illegible]	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.0[illegible]	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ	—	—	—	—	—
	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile grose.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persone
Teiușŭ	11.24	—	2 41
Alba-Iulia	11.39	—	3 14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.24
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5 18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4.52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenu de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7 04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Berzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.18	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2 42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 4[illegible]
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6 32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ